

κατὰ τὰ ἄλλα εἰς -ή θ' ῥ' ὄν. Ὁ τύπ. ἄγγουρίδα καὶ παρὰ Δουκ., ὃ δὲ τύπ. ἀκουρίδα καὶ παρὰ Γύπαρ. πρῶξ. Γ στ. 191 (ἐκδ. ΚΣάθα σ. 231).

1) Ἡ νέα καὶ ἄωρος σταφυλή, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἄνθος ἔτι καὶ πρὸς τὴν ὥριμον, ἀρχ. ὁμφαξ ἐνθ' ἄν.: *Κόψε δὴν ἄγουρίδες νὰ βάλωμον 'ς τ' ἀβγά Παξ. Ἐνὴ, μὴν τρώς ἄγουρίδες, θὰ μουδιάσουν τὰ δόδια σου! Μέγαρ. Φαῖ' κι τὸ' ἀγ'ρίδεις στάχτ' (στάχτ' = νόσημά τι) Αἰτωλ. Τὰ σταυρωτὰ εἶναι ἄγουρίδες (δὲν ὠρίμασαν ἀκόμη) Ἀνδρ. || Παροιμ.*

Ἀγάληα ἀγάληα γίνεται ἡ ἄγουρίδα μέλι

(πᾶν ἔργον ἀπαιτεῖ χρόνον ἵνα συντελεσθῇ. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,138) πολλαχ.

Ὁ γονεὸς τρώει τὴν ἄγουρίδα καὶ τὸ παιδί ξινίτζεται (ὅτι ἁμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα) Σίφν.

Οἱ γονεῖς τρώνε τὸ' ἀουρίδες καὶ τὰ παιδιὰ μουδιάζουνε (συνών. τῇ προηγουμένῃ. Πβ. Π.Δ. Ἱερ. 38,29 «οἱ πατέρες ἔφαγον ὁμφακα καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἤμωδίασαν») Νάξ. (Γαλανάδ.) || Ἀσμ.

Ἄν μὲ κάκιωσες, πουλλί μου, ἄγουρίδα 'χει πολλή, νὰ τὴν κοπανίσω θέλω νὰ σὲ δώσω τὸ ζουμί

Σηλυβρ.

Σὰν ἐβγοῦν οἱ ἀουρίδες | τρώει πέντε κουφινίες Κάρπ.

Θυμάσαι ποῦ σὲ φίλησα 'ς τ' ἀμπέλι, 'ς τὴ σταφίδα, κ' ἐβάλαμε καὶ μάρτυρα ἓνα τσαμπὶ ἄγουρίδα;

Σμύρν. Συνών. ἄγουρίδα. β) Στάδιον πεπάνσεως τῆς σταφυλῆς Εὐβ. (Κύμ.) Στερελλ. (Καλοσκοπ.): *Θειάφισμα 'ς τὴν ἄγουρίδα - 'ς τὸν ἀθὼ Κύμ. Τὸ θειάφισμα γίνεται 'ς τὴν ἀγ'ρίδα Καλοσκοπ. γ) Ὁ χυμὸς τῆς ἁώρου σταφυλῆς Θεσσ. (Ζαγορ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάμ.) κ. ἄ.: Χτύπησα τ' ἀβγά μ' ἄγουρίδα Ἀρκαδ. Ἀγουρίδα 'ς τὰ μάτια σου! (ὑβρις ὡς δεινὴ τιμωρία. Πβ. ἄγα νὰ 'ς τὰ μάτια σου!) Ζαγορ. || Ἀσμ.*

Ἦ τὴν ἡμέρα μου δὲν εἶδα | σκορδαλιὰ μὲ ἄγουρίδα

Ἀρκαδ. Συνεκδ. χαρακτηρισμὸς παντὸς ὀξίνου Πελοπν. (Καλάμ.): *Ἔγινε τὸ ψωμί ἄγουρίδα. 2) Πᾶς ἄωρος καρπὸς Κρήτ. Μέγαρ. Παξ. Σάμ. κ. ἄ.: Ἐφτάκαμον καὶ σῦκα ἄγουρίδες Παξ. || Φρ. Ἔχεσ' ἄγουρίδα (ἐπὶ φόβου μεγάλου κινδύνου, οἶονεῖ πρωίμως καὶ οὐχὶ φυσιολογικῶς) Σάμ. Μὲ πάει ἄγουρίδα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) ἄγν. τόπ. Καὶ μεταφ. ὁ μήπω ὠριμάσας νεανίας ἢ νεᾶνις Ἦπ. Εἶν' ἀγ'ρίδα αὐτὸς ἀκόμα, δὲν τῶρθαν τὰ μυαλά. Πβ. ἀρχ. ὁμφαξ.*

άγουρίδης ὁ, ἀμάρτ. ἀουρίδης Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. ἄγουρίδι παρὰ τὸ ἄγουρος.

Νέος: Ἀσμ.

Καλή σ' ἐσπέρα λυγερή.—Καλῶς τὸν ἀουρίδην.

Πῶς νὰ γερωτῶ, ἀουρίδη μου, ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ σου;

Συνών. ἄγουρίτης, ἄγουρίτης 1.

άγουρίδι τό, Παξ. Πελοπν. (Μεσσ.) Σέριφ. ἀουρίδι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πληθ. ἀγουρίθια Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγουρίδα.

1) Ἡ ἄωρος σταφυλή, ἄγουρίδα ὁ ἰδ. Σέριφ.

2) Πᾶς ἄωρος καρπὸς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Παξ.: *Δὲν ἤκοβγες ἐδὰ δὴν τρεῖς γυαλισμένες δομάτες, μόνον διᾶης κ' ἤφερες τ' ἀουρίδια τοῦτα; Ἀπύρανθ. Ἐπῆνε κ' ἐφτάκανε*

τὰ πετρογάλια, καὶ ἄγουρίδια, ποῦ εἶναι ξίδι τραπέτσι (ἐφτάκανε = ἔκοψαν) Παξ. β) Τὸ ἐντελῶς ἄωρον σῦκον Πελοπν. (Μεσσ.)

άγουριδιάζω ἀμάρτ. ἄγουρ'διάζω Πελοπν. (Συκεῖ Κορινθ.) ἀγ'ριδιάζον Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀγουριδιάζω Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄγουρίδα.

1) Μετβ. καθιστῶ τι ὀξινον διὰ τοῦ χυμοῦ τῆς ἄγουρίδας, οἷον τὸ φαγητὸν κττ. ἐνθ' ἄν. 2) Ἀμτβ. γίνομαι ἄγουρίδα, ἐπὶ τῆς σταφυλῆς, ὅταν τὸ ἄνθος μεταβάλλεται εἰς καρπὸν ἐνθ' ἄν.: *Εἶν' ἀπᾶν πόπισαν τ' ἄνθ' κι ἀγ'ριδιάζ'νι τ' ἀμπέλια Αἰτωλ. 3) Ὑφίσταμαι ἀτελῇ ἔψησιν, ἐπὶ λαχάνων κττ. μαγειρευομένων μὲ ἀνεπαρκῆ πυρὰν καὶ μὴ ἐφομένων καλῶς Πελοπν. (Συκεῖ Κορινθ.): Ἀγουρ'διάζον τὰ κολοκύθια. Συνών. σκοινιάζω.*

άγουριδοζούμι τό, ἀμάρτ. ἀγ'ριδοζούμι Θράκ. (Κομοτ.) ἀγουριδοζουμο Λεξ. Κομ. ἀγ'ριδοζουμου Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἄγουρίδα καὶ ζουμί.

1) Ὁ χυμὸς τῆς ἁώρου σταφυλῆς ἐνθ' ἄν. 2) Ὁξος ἐξ ἁώρων σταφυλῶν Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

άγουρίζω ἀμάρτ. ἄγουρίζω Θήρ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος.

Εἶμαι ὑπὸ τι ἄωρος, ἐπὶ τῶν καρπῶν καθόλου: *Τὰ σταφύλια ἄγουρίζουν ἀκόμη (συνών. φρ. εἶναι ἄγουρωπά, δι' ἣν ἰδ. ἄγουρωπός).*

άγουρίκλα ἡ, Ζάκ. Κεφαλλ. ἀγ'ρίκλα Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ί κλα.

Ἀωρος σταφυλή (ἐπιτατικωτέρα ἐκφορὰ τοῦ ἄγουρίδα) ἐνθ' ἄν.: *Τί τρώς αὐτὲς τοῖς ἀγουρίκλες; Ζάκ. Ἐφαγα πέντ' ἔξ' ῥᾱις, ἦταν ντίπ ἀγ'ρίκλα (ντίπ = ἐντελῶς) Αἰτωλ. Ἔεις πουλὺ ἀγ'ρίκλα, δὲ γένιτι τοῦ κρασί γλυκὸ αὐτόθ. || Παροιμ.*

Ἀγάληα ἀγάληα γίνεται ἡ ἄγουρίκλα μέλι

(πᾶν ἔργον ἀπαιτεῖ χρόνον, ἵνα συντελεσθῇ. Πβ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1,138) Ζάκ.

άγουρίλα ἡ, κοιν. ἄγουρίλα Κέρκ. (Ἀργυροῦδ.) Παξ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος.

Ὁσμὴ ἢ γεῦσις ἁώρου ὀπώρας ἐνθ' ἄν.: *Ἀγουρίλας μυρίζει - βρομαίει. Δὲν καταλαβαίνεις τὴν ἀγουρίλα μέσ' 'ς τὸ στόμα σου; Ὅταν τρώς ἀγουρογιωμένο καρπούζι, καταλαβαίνεις τὴν ἀγουρίλα. Συνών. ἄγουράδα, ἄγουριά, στρυφάδα.*

άγουρίτης ὁ, ἀμάρτ. ἀουρίτης Κάρπ. Τήλ.

Ἐκ τοῦ ὄν. ἄγουρος.

Ἀγουρος, νεανίας ἐνθ' ἄν.: Ἀσμ.

Μάννα μου, μὲ τὸν ἄουρο καὶ μὲ τὸν ἀουρίτη καὶ μὲ τῆς χήρας τὸν νιὸν ἀδελφουσύνην ἔχω Κάρπ. Συνών. ἄγουρίδης, ἄγουρίτης 1.

Καὶ νὰ 'μουν μὲ τὸν ἄουρο καὶ μὲ τὸν ἀουρίτη Τήλ.

